అథ శ్రీ కృష్ణయజుర్వేదీయ - తైత్తిరీయ
ఏకాగ్నికాణ్డే ద్వితీయః ప్రపాఠకః

హరిః ఓమ్ ॥ ఉష్ణేన వాయ ఉదకేనేహ్యదితిః కేశాన్ వపతు । ఆప ఉన్దన్తు జీవసే దీర్ఘాయుత్వాయ వర్చసే । జ్యోక్చ సూర్యం దృశే । యేనావపథ్సవితా క్షురేణ సోమస్య రాజ్ఞో వరుణస్య విద్వాన్ । తేన బ్రహ్మాణో వపతేద మస్యాయుష్మా ఞ్జరదష్టి ర్యథాఽస దయ మసౌ । యేన పూషా బృహస్పతే రగ్నే రిన్ద్రస్య చాయుషేఽవపత్ । తేనాస్యాయుషే వప సౌశ్లోక్యాయ స్వస్తయే । యేన భూయశ్చరాత్యయం జ్యోక్చ పశ్యాతి సూర్యమ్ । తేనాస్యాయుషే వప సౌశ్లోక్యాయ స్వస్తయే । యేన పూషా బృహస్పతే రగ్నే రిన్ద్రస్య చాయుషేఽవపత్ । తేన తే వపామ్యసా వాయుషా వర్చసా యథా జ్యోక్సుమనా అసాః । యత్క్షురేణ మర్చయతా సుపేశసా వప్తా వపసి కేశాన్ । శున్ధి శిరో మాఽస్యాయుః ప్రమోషీః । ఉష్ణాయ కేశాన్ వరుణస్య రాజ్ఞో బృహస్పతి స్సవితా సోమో అగ్నిః । తేభ్యో నిధానం బహుధాఽన్వవిన్ద న్నన్తరా ద్యావాపృథివీ అప స్సువః ॥ ౧ ॥

అయుషేఽవప త్రీణి చ ॥ ౧ ॥

ఆయుర్దా దేవ జరసం గృణానో ఘృతప్రతీకో ఘృతపృష్ఠో అగ్నే । ఘృతం పిబ న్నమృతం చారు గవ్యం పితేవ పుత్రం జరసే నయేమమ్ । ఆతిష్ఠే మమశ్మాన మశ్మేవ త్వగ్ స్థిరో భవ । అభితిష్ఠ పృతన్యత స్సహస్వ పృతనాయతః । రేవతీ స్త్వా వ్యక్ష న్కృత్తికా శ్చాకృన్తగ్ స్త్వా । ధియోఽవయ న్నగ్నా అవృఞ్జ న్త్సహస్ర మన్తాగ్ం అభితో అయచ్ఛన్ । దేవీ ర్దేవాయ

పరిద్ధి సవిత్రే ప్రహత్తదాసా మభవన్మహిత్వానమ్ । యా అకృన్త న్నవయన్ యా అతన్వత యాశ్చ దేవీ రన్తా నభితో ఽదదన్త । తాస్త్వా దేవీ ర్జరసే సంవ్యయ న్త్వాయుష్మా నిదం పరిధత్స్వ వాసః । పరిధత్త ధత్త వాససైనగ్ం శతాయుషం కృణుత దీర్ఘమాయుః । బృహస్పతిః ప్రాయచ్ఛ ద్వాస ఏత త్సోమాయ రాజ్ఞే పరిధాత వా ఉ । జరాం గచ్ఛాసి పరిధత్స్వ వాసో భవా కృష్టీనా మభి శస్తి పా వా । శతం చ జీవ శరద స్సువర్చా రాయశ్చ పోష ముప సంవ్యయస్వ । పరీదం వాసో అధిథా స్స్వస్తయేఽభూ రాపీనా మభి శస్తి పావా । శతం చ జీవ శరదః పురూచీ ర్వసూని చార్యో విభజాసి జీవన్ । ఇయం దురుక్తాత్పరిబాధమానా శర్మవరూథం పునతీ న ఆగాత్ । ప్రాణాపానాభ్యాం బల మాభరన్తీ ప్రియా దేవానాగ్ం సుభగా మేఖలేయమ్ । ఋతస్య గోప్త్రీ తపసః పరస్పీ ఘ్నతీ రక్ష స్సహమానా అరాతీః । సా న స్సమన్త మను పరీహి భద్రయా భర్తార స్తే మేఖలే మారిషామ । మిత్రస్య చక్షు ర్ధరుణం బలీయ స్తేజో యశస్వి స్థవిరగ్ం సమిద్ధమ్ । అనాహనస్యం వసనం జరిష్ణు పరీదం వాజ్యజినం దధేఽహమ్ ॥ ౨ ॥

దీర్ఘమాయు స్సమిద్ధ మేకం చ ॥ ౨ ॥

అగన్మ సమగన్మహి ప్రసు మృత్యుం యుయోతన । అరిష్టా స్సంచరేమ హి స్వస్తి చరతా దిహ స్వస్త్యా గృహేభ్యః । సముద్రా దూర్మి ర్మధుమాగ్ం ఉదార దుపాగ్ంశునా సమమృతత్వ మశ్యామ్ । ఇమే ను తే రశ్మయ స్సూర్యస్య యేభి స్సపిత్వం పితరో న ఆయన్ । అగ్నిష్టే హస్త మగ్రభీ త్సోమస్తే హస్త మగ్రభీ త్సవితా తే హస్త మగ్రభీ త్సరస్వతీ తే హస్త మగ్రభీ త్పూషా తే హస్త మగ్రభీ దర్యమా తే హస్త మగ్రభీ దగ్ంశు స్తే

హస్త మగ్రభీ ద్భగస్తే హస్త మగ్రభీ న్మిత్రస్తే హస్త మగ్రభీ న్మిత్ర స్త్వమసి ధర్మణాఽగ్ని రాచార్య స్తవ। అగ్నయే త్వా పరి దదా మ్యసౌ సోమాయ త్వా పరి దదా మ్యసౌ సవిత్రే త్వా పరి దదా మ్యసౌ సరస్వత్యై త్వా పరి దదా మ్యసౌ మృత్యవే త్వా పరి దదా మ్యసౌ యమాయ త్వా పరి దదా మ్యసౌ గదాయ త్వా పరి దదామ్యసా వన్తకాయ త్వా పరి దదామ్యసా వద్భ్యస్త్వా పరిదదామ్యసా వోషధీభ్యస్త్వా పరిదదామ్యసౌ పృథివ్యై త్వా స వైశ్వానరాయై పరిదదామ్యసౌ। దేవస్య త్వా సవితుః ప్రసవ ఉపనయేఽసౌ। సుప్రజాః ప్రజయా భూయా స్సువీరో వీరై స్సువర్చా వర్చసా సుపోషః పోషైః। బ్రహ్మచర్య మాగా ముప మా నయస్వ దేవేన సవిత్రా ప్రసూతః। కోనామాస్యసౌ నామాస్మి కస్య బ్రహ్మచార్యస్యసౌ ప్రాణస్య బ్రహ్మచార్యస్మ్యసా వేష తే దేవ సూర్య బ్రహ్మచారీ తం గోపాయ స మామృతైష తే సూర్య పుత్ర* స్స దీర్ఘాయు స్స మామృత। యాగ్ స్వస్తి మగ్ని ర్వాయు స్సూర్య శ్చన్ద్రమా ఆపోఽను సం చరన్తి తాగ్ స్వస్తి మను సం చరాసా వధ్వనామధ్వపతే శ్రేష్ఠస్యాధ్వనః పార మశీయ ॥ 3 ॥

అగ్నిస్తే దశ ॥ 3 ॥

యోగే యోగే తవ స్తర మిమమగ్న ఆయుషే వర్చసే కృధి దే। శతమిన్ను శరదో అన్తి దేవా యత్రా నశ్చక్రా జరసం తనూనామ్। పుత్రాసో యత్ర పితరో భవన్తి మా నో మధ్యా రీరిషతాయుర్గన్తోః। అగ్నిష్ట ఆయుః ప్రతరాం దధా త్వగ్నిష్టే పుష్టిం ప్రతరాం కృణోతు। ఇన్ద్రో మరుద్భిర్

* 'పుత్రస్స' ఇతి వ్యాఖ్యానుసారీ పాఠః.

బుద్ధుధా కృణ్వానో తాపదిత్యస్తే వసుభి రాదధాతు । మేధాం మహ్యమఙ్గిరసో
మేధాగ్ం సప్తర్షయో దదుః । మేధాం మహ్యం ప్రజాపతి ర్మేధా మగ్ని
ర్దదాతు మే । అప్సరాసు చ యా మేధా గన్ధర్వేషు చ యన్మనః । దైవీ యా
మానుషీ మేధా సా మామావిశతా దిహ । ఇమం మే వరుణ తత్త్వాయామి
త్వం నో అగ్నే స త్వం నో అగ్నే త్వమగ్నే అయాఽసి । రాష్ట్రభృద
స్యాచార్యాసన్దీ మా త్వద్యోషమ్ । తత్సవితుర్వరేణ్యం విశ్వేషా । అమృత
మసా సౌమ్య ప్రాణ స్త్వం మే గోపాయ । బ్రహ్మణ ఆణీ స్థః ॥ ౪॥

త్వమగ్నే అయాఽసీ చత్వారి చ ॥ ౪॥

సుశ్రవ స్సుశ్రవసం మా కురు యథా త్వగ్ం సుశ్రవ స్సుశ్రవా
అస్యేవ మహగ్ం సుశ్రవ స్సుశ్రవా భూయాసం యథా త్వగ్ం సుశ్రవ
స్సుశ్రవో దేవానాం నిధి గోపోఽస్యేవమహం బ్రాహ్మణానాం
బ్రహ్మణో నిధిగోపో భూయాసమ్ । స్మృతం చ మేఽస్మృతం చ మే
తన్మ ఉభయం వ్రతం నిన్దా చ మేఽనిన్దా చ మే తన్మ ఉభయం వ్రతగ్
శ్రద్ధా చ మేఽశ్రద్ధా చ మే తన్మ ఉభయం వ్రతం విద్యా చ మేఽవిద్యా చ
మే తన్మ ఉభయం వ్రతగ్ శ్రుతం చ మేఽశ్రుతం చ మే తన్మ ఉభయం
వ్రతగ్ం సత్యంచ మేఽనృతంచ మే తన్మ ఉభయం వ్రతం తపశ్చ మేఽతపశ్చ
మే తన్మ ఉభయం వ్రతం వ్రతం చ మేఽవ్రతం చ మే తన్మ ఉభయం వ్రతం
యద్బ్రాహ్మణానాం బ్రహ్మణి వ్రతం యదగ్నే స్సేన్ద్రస్య సప్రజాపతికస్య
సదేవస్య సదేవరాజస్య సమనుష్యస్య సమనుష్యరాజస్య సపితృకస్య
సపితృరాజస్య సగన్ధర్వాప్సరస్కస్య । యన్మ ఆత్మన ఆత్మని వ్రతం
తేనాహగ్ం సర్వవ్రతో భూయాసమ్ । ఉదాయుషా స్వాయుషోదోషధీ

న్నాగ్ం రక్షసోఽత్పూర్వస్య తుష్టేజోదస్యామమృతాగ్ం అను । తచ్చక్షుర్దేవ
హితం పురస్తాచ్ఛుక్రముచ్చరత్ । పశ్యేమ శరదశ్శతం జీవేమ శరదశ్శతం
నన్దామ శరదశ్శతం మోదామ శరదశ్శతం భవామ శరదశ్శతగ్ం శృణవామ
శరదశ్శతం ప్రబ్రవామ శరదశ్శత మజీతాస్స్యామ శరదశ్శతం జ్యోక్చ
సూర్యం దృశే । యస్మిన్భూతం చ భవ్యం చ సర్వే లోకాస్సమాహితాః ।
తేన గృహ్ణామి త్వామహం మహ్యం గృహ్ణామి త్వామహం ప్రజాపతినా
త్వా మహ్యం గృహ్ణామ్యసౌ ॥ ౫ ॥ సుశ్రవ సుశ్రవస మసి ॥ ౫ ॥

స్మృతం నిన్దా శ్రద్ధా విద్యా శ్రుతగ్ం సత్యం తపో వ్రతం
యద్బ్రాహ్మణానాం నవ ॥ ౫ ॥

పరి త్వాఽగ్నే పరి మృజామ్యాయుషా చ ధనేన చ । సుప్రజాః
ప్రజయా భూయాసగ్ం సువీరో వీరైస్సువర్చా వర్చసా సుపోషః పోషైః
స్సుగృహో గృహైః స్సుపతిః పత్యా సుమేధా మేధయా సుబ్రహ్మా
బ్రహ్మచారిభిః । అగ్నయే సమిధమాహార్షం బృహతే జాతవేదసే యథా
త్వమగ్నే సమిధా సమిధ్యస ఏవం మా మాయుషా వర్చసా సన్యా
మేధయా ప్రజయా పశుభి ర్బ్రహ్మవర్చసే నాన్నాద్యేన సమేధయ
స్వాహా । ఏధోఽస్యేధిషీమహి స్వాహా । సమిదసి సమేధిషీమహి
స్వాహా । తేజోఽసి తేజో మయి ధేహి స్వాహా । అపో అద్యాన్వచారిషగ్ం
రసేన సమసృక్ష్మహి । పయస్వాగ్ం అగ్న ఆగమం తం మా సగ్ంసృజ
వర్చసా స్వాహా । సం మాఽగ్నే వర్చసా సృజ ప్రజయా చ ధనేన చ
స్వాహా । విద్యున్మే అస్య దేవా ఇన్ద్రో విద్యాత్సహ ఋషిభిః స్వాహా । అగ్నయే
బృహతే నాకాయ స్వాహా । ద్యావాపృథివీభ్యాగ్ం స్వాహా । ఏషా తే అగ్నే

సమిత్తయా వర్ధస్వ చాప్యాయస్వ చ తయాఽహం వర్ధమానో భూయాస
మాప్యాయమానశ్చ స్వాహా । యో మాఽగ్నే భాగినగ్ం సన్తమథాఽ
భాగం చికీర్షత్యభాగమగ్నే తం కురు మామగ్నే భాగినం కురు స్వాహా ।
సమిధమాధాయాగ్నే సర్వవ్రతో భూయాసగ్ం స్వాహా । బ్రహ్మచార్య
స్యపోఽశాన కర్మ కురు మా సుషుప్థాః । భిక్షాచర్యం చరాచార్యాధీనో
భవ । యస్య తే ప్రథమవాస్యగ్ం హరామస్తం త్వా విశ్వే అవన్తు దేవాః ।
తం త్వా భ్రాతరస్సువృధో వర్ధమానమను జాయన్తాం బహవస్సుజాతమ్
॥ ౬ ॥ సహ ఋషిభి స్స్వాహా నవ చ ॥ ౬ ॥

ఇమగ్ం స్తోమమర్హతే జాతవేదసే రథమివ సంమహేమా
మనీషయా । భద్రా హి నః ప్రమతిరస్య సగ్ంసద్యగ్నే సఖ్యే మా రిషామా
వయం తవ । త్ర్యాయుషం జమదగ్నేః కశ్యపస్య త్ర్యాయుషమ్ । యద్దేవానాం
త్ర్యాయుషం తన్మే అస్తు త్ర్యాయుషమ్ । శివో నామాసి స్వధితిస్తే పితా
నమస్తే అస్తు మా మా హిగ్ంసీః । ఉష్ణేన వాయ ఉదకేనేహ్యేధి । ఇద
మహమముష్యాముష్యాయణస్య పాప్మానముపగూహామ్యుత్తరోఽసౌ
ద్విషద్భ్యః । ఆపో హి ష్ఠా మయోభువ ఇతి తిస్రో హిరణ్యవర్ణాః శుచయః
పావకా ఇతి తిస్రః । అన్నాద్యాయ వ్యూహధ్వం దీర్ఘాయురహమన్నాదో
భూయాసమ్ । సోమో రాజాఽయమాగమత్స మే ముఖం ప్రవేక్ష్యతి భగేన
సహ వర్చసా । సోమస్య తనూరసి తనువం మే పాహి స్వాహా తనూ
రావిశ । నమో గ్రహాయ చాభిగ్రహాయ చ నమశ్శాకజఞ్జభాభ్యాం నమ
స్తాభ్యో దేవతాభ్యో యా అభిగ్రాహిణీః । అప్సరస్సు యో గన్ధో గన్ధర్వేషు
చ యద్యశః । దైవ్యో యో మానుషో గన్ధస్స మా గన్ధస్సురభిర్జుషతామ్ ।

ఇయం ❖ మోషధే త్రాయమాణా సహమానా సహస్వతీ। సామా హిరణ్య
వర్చసం బ్రహ్మవర్చసినం మా కరోతు। అపాశో ఉన్యుర్ణో మే మా సగ్ం
శారీ క్షివో మోప తిష్ఠస్వ దీర్ఘాయుత్వాయ శతశారదాయ। శతగ్ం శరద్భ్య
ఆయుషే వర్చసే జీవాత్వై పుణ్యాయ। రేవతీస్త్వా వ్యక్ష్ణన్ని స్త్రైతాః ॥ ౭ ॥
సహ వర్చసా సహ చ ॥ ౭ ॥

ఆయుష్యం వర్చస్యగ్ం సువీర్యగ్ం రాయస్పోష మౌద్భిద్యమ్।
ఇదగ్ం హిరణ్యం జైత్ర్యాయావిశతాం మామ్। ఉచ్చైర్వాది పృతనాజి
సత్రాసాహం ధనంజయమ్। సర్వాస్సమృద్ధీర్ ఋద్ధయో హిరణ్యేఽస్మి
న్సమాహితాః। శున మహగ్ం హిరణ్యస్య పితురివ నామాగ్రభైషమ్। తం
మా హిరణ్యవర్చసం పూరుషు ప్రియం కురు। ప్రియం మా దేవేషు కురు
ప్రియం మా బ్రహ్మణే కురు। ప్రియం విశ్యేషు శూద్రేషు ప్రియగ్ం రాజసు
మా కురు। యా తిరశ్చీ నిపద్యసేఽహం విధరణీ ఇతి। తాం త్వా ఘృతస్య
ధారయా యజే సగ్ంరాధనీ మహమ్। సగ్ంరాధన్యై దేవ్యై స్వాహా
ప్రసాధన్యై దేవ్యై స్వాహా। సమ్రాజం చ విరాజం చాభిశ్రీ ర్యా చ నో
గృహే। లక్ష్మీ రాష్ట్రస్య యా ముఖే తయా మా సగ్ంసృజామసి। శుభ్రే
శిర ఆరోహ శోభయన్తీ ముఖం మమ। ముఖగ్ం హి మమ శోభయ
భూయాగ్ంసం చ భగం కురు। యామాహర జమదగ్ని శ్శ్రద్ధాయై
కామా * యాస్త్రై। ఇమాం తామపినహ్యేఽహం భగేన సహ వర్చసా।
యదాశ్నం త్రైకకుదం జాతగ్ం హిమవత ఉపరి। తేన వా మాశ్నే తేజసే
వర్చసే భగాయ చ ॥ ౮ ॥

❖ మోషధి ఇతి * కామ – ఇతి చ పాఠాన్తరే.

సగ్ం రాధనీమహం సవ చ ॥౮॥

మయి పర్వతపూరుషం మయి పర్వతవర్చసం మయి పర్వత భేషజం మయి పర్వతాయుషమ్ । యస్మై వర్చః ప్రరాగత మాత్మాన ముపతిష్ఠతు *। ఇదం తత్పునరాదదే దీర్ఘాయుత్వాయ వర్చసే । ప్రతిష్ఠా స్థో దేవతానాం మా మా సంతాప్తమ్ । ప్రజాపతే శ్శరణమసి బ్రహ్మణ శ్ఛది ర్విశ్వ జనస్య ఛాయాఽసి సర్వతో మా పాహి । దేవస్య త్వా సవితుః ప్రసవేఽశ్వినో ర్బాహుభ్యాం పూష్ణో హస్తాభ్యా మాదదే ద్విషతో వధాయేన్ద్రస్య వజ్రోఽసి వార్త్రఘ్న శ్శర్మ మే భవ యత్పాపం తన్నివారయ । దేవీష్షడుర్వీ ర్యేషా । రాష్ట్రభృదస్యాచార్యాసన్దీ మా త్వదోష్యగ్ం రాష్ట్రభృదసి సమ్రాడాసన్దీ మా త్వదోష్యగ్ం రాష్ట్రభృద స్యధిపత్న్యాసన్దీ మా త్వదోష్యషమ్ । ఆపః పాదావనేజనీ ర్ద్విషన్తం నాశయన్తు మే । అస్మిన్కులే బ్రహ్మవర్చస్యసాని । మయి మహో మయి యశో మయీన్ద్రియం వీర్యమ్ । ఆమాగన్ యశసా వర్చసా సగ్ంసృజ పయసా తేజసా చ । తం మా ప్రియం ప్రజానాం కుర్వధిపతిం పశూనామ్ । విరాజో దోహోఽసి విరాజో దోహ మశీయ మమ పద్యాయ విరాజ । సముద్రం వః ప్రహిణోమి స్వాం యోని మపి గచ్ఛత । అచ్ఛిద్రః ప్రజయా భూయాసం మా పరాసేచి మత్పయః ॥౯॥

అసాని షట్చ ॥౯॥

త్రయ్యై విద్యాయై యశోఽసి యశసో యశోఽసి బ్రహ్మణో దీప్తిరసి । తం మా ప్రియం ప్రజానాం కుర్వధిపతిం పశూనామ్ । ఆమాగ

* తిష్ఠతి - ఇతి పాఠాన్తరమ్.

న్ని త్వేషా। అమృతోప స్తరణమస్యమృతాపి ధానమసి। యన్మధునో మధవ్యం పరమ మన్నాద్యం వీర్యమ్। తేనాహం మధునో మధవ్యేన పరమేణాన్నాద్యేన వీర్యేణ పరమోఽన్నాదో మధవ్యోఽసాని। గౌరస్యపహత పాప్మాఽప పాప్మానం జహి మమ చాముష్య చ। అగ్నిః ప్రాశ్నాతు ప్రథమస్స హి వేద యథా హవిః। అనష్ట మస్మాకం కృణ్వన్బ్రాహ్మణో బ్రాహ్మణేభ్యః। యజ్ఞో వర్ధతాం యజ్ఞస్య వృద్ధి మను వర్ధాఽపచితి రస్య పచితిం మా కుర్వ పచితోఽహం మనుష్యేషు భూయాసమ్। గౌర్ధేను భవ్యా మాతా రుద్రాణాం దుహితా వసూనాగ్ం స్వసాఽఽదిత్యానా మమృతస్య నాభిః। ప్రణువోచం చికితుషే జనాయ మా గా మనాగా మదితిం వధిష్ట। పిబతూదకం తృణాన్యత్తు। ఓముత్సృజత। భూతమ్। సా విరాట్। తన్మా క్షాయి తస్యాతేఽశీయ తన్మ ఊర్జం ధాః। ఓం కల్పయత ॥౧౦॥

భూయాసమష్టౌ చ ॥౧౦॥

ధాతా దదాతు నో రయిమితి చతస్రో యస్త్వా హృదా కీరిణేతి చతస్రః। భూర్భువస్సువో రాకామహం యాస్తే రాకే। యౌగన్ధరి రేవ నో రాజేతి సాల్వీ రవాదిషుః। వివృత్త చక్రా ఆసీనా స్తీరేణ యమునే తవ। సోమ ఏవ నో రాజేత్యాహు ర్బ్రాహ్మణీః ప్రజాః। వివృత్తచక్రా ఆసీనా స్తీరేణా సౌ తవ। పుగ్ంసువన * మసి। అభిష్ట్యాఽహం దశభి రభిమృశామి దశమాస్యాయ సూతవే। యథైవ సోమః పవతే యథా సముద్ర ఏజతి। ఏవం తే గర్భ ఏజతు సహ జరాయుణా నిష్క్రమ్య ప్రతితిష్ఠత్వాయుషి

* సవన ఇతి పాఠాన్తరమ్

బ్రహ్మవర్చసి యశసి వీర్యేఽన్నాద్యే । దశమాసాం చ శయానో ధాత్రా హి తథా కృతమ్ । ఐతు గర్భో అక్షితో జీవో జీవన్త్యాః । అయమనీర్యమయత్త గర్భ మాహోదేవీ సరస్వతీః । ఐతు గర్భో అక్షితో జీవో జీవన్త్యాః । తిలదేఽవ పద్యస్వ న మాగ్ంస మసినో దలమ్ । స్థవిత్ర్యవపద్యస్వ నమాగ్ంసేషు న స్నావసు న బద్ధమసి మజ్జసు । నిరైతు పృశ్ని శేవలగ్ం శునే జరాయ్వత్తవే । ద్విపస్పరి శ్యేషోఽసువారః । అస్మిన్నహగ్ం సహస్రం పుష్యాస్మ్యేధ మానస్స్వే • వశే । అఙ్గాదఙ్గా త్సంభవసి హృదయాదధి జాయసే । ఆత్మా వై పుత్ర నామాసి స జీవ శరదశ్శతమ్ ॥౧౧॥

అన్నాద్యే జాయస ఏకం చ ॥౧౧॥

అశ్మా భవ పరశుర్భవ హిరణ్యమస్తృతం భవ । పశూనాం త్వా హింకారేణాభిజిఘ్రామ్యసౌ । మేధాం తే దేవ స్సవితా మేధాం దేవీ సరస్వతీ । మేధాం తే అశ్వినౌ దేవావాధత్తాం పుష్కరస్రజా । త్వయి మేధాం త్వయి ప్రజాం త్వయ్యగ్ని స్తేజో దధాతు త్వయి మేధాం త్వయి ప్రజాం త్వయీన్ద్ర ఇన్ద్రియం దధాతు త్వయి మేధాం త్వయి ప్రజాం త్వయి సూర్యో భ్రాజో దధాతు । క్షేత్రియై త్వా నిరృత్యై త్వా ద్రుహో ముఞ్చామి వరుణస్య పాశాత్ । అనాగసం బ్రహ్మణే త్వా కరోమి శివే తే ద్యావాపృథివీ ఉభే ఇమే । శం తే అగ్ని స్సహాద్భిరస్తు శం ద్యావాపృథివీ సహౌషధీభిః । శ మన్తరిక్షగ్ం సహ వాతేన తే శం తే చతస్రః ప్రదిశో భవన్తు । యా దైవీశ్చతస్రః ప్రదిశో వాతపత్నీ రభి సూర్యో విచష్టే ।

• మానాస్వే.

తాసాంత్వాఽఽఽ ఉజ్జరస్త అదధామి ప్రయుక్త్వ ఏతు నిర్ ఋతిం పరాచైః।
అమోఘో యుక్తాన్మృరితా దద్మ్యై బ్రుహాః పాశాన్నిర్ ముక్తా భోదమాని।
అహ్నా అవత్ని మదేవ శ్వాన్వేన మస్యథాత్ప్ర ప్రసుక్త తస్య క్లోకే। సూర్యశ్యుతం
తమస్తో గ్రాహ్యా యద్దేనా అముష్మా న్మృత్యోర్ణిర్ణ్వ్యచాతః। దేవ మహా మిమం
కేత్రియా ఢ్నామి. శగ్ంసా బ్రుహాన్ముఞ్చామి వరుణస్య పాశాత్।
భూస్స్వాహా భువస్స్వాహా సువస్స్వాహాఓగ్ స్వాహా ॥ ౧౨ ॥

ద్విషస్తే పఞ్చ ॥ ౧౨ ॥

మా తే కుమారగ్ం రక్షో వధీన్మా ధేను రత్యాసారిణీ। ప్రియా ధనస్య భూయా ఏధమానా స్వే గృహే। అయం కుమారో జరాం ధయతు దీర్ఘమాయుః। యస్మై* త్వగ్ం స్తన ప్రప్యాయాయు ర్వర్చో యశో బలమ్। యద్భూమేర్ హృదయం దివి చన్ద్రమసి శ్రితమ్। తదుర్వి పశ్యం మాఽహం పౌత్ర మఘగ్ం రుదమ్। యత్తే సుసీమే• హృదయం వేదాహం తత్ప్రజాపతౌ। వేదామ తస్య తే వయం మాఽహం పౌత్ర మఘగ్ం రుదమ్। నామయతి న రుదతి యత్ర వయం వదామసి యత్ర చాభిమృశామసి। ఆపస్సుప్తేషు జాగ్రత రక్షాగ్ంసి నిరితో నుదధ్వమ్। అయం కలిం పతయన్తగ్ం శ్వానమివోద్వృద్ధమ్। అజాం వాశితామివ మరుతః పర్యాధ్వగ్ం స్వాహా। శణ్డే రథ శ్శుణ్డికేర ఉలూఖలః। చ్యవనో నశ్యతా దిత స్స్వాహా। అయ శ్శణ్డో మర్క ఉపవీర ఉలూఖలః। చ్యవనో నశ్యతాదిత స్స్వాహా। కేశినీ శ్వలోమినీః ఖజాపోఽజోపకాశినీః। అపేత నశ్యతాదిత స్స్వాహా। మిశ్రవాససః కౌబేరకా రక్షో రాజేన ప్రేషితాః।

* తస్మై • సుశీమే

గ్రామగ్ం సజానయో గచ్ఛన్తీచ్ఛన్తో௨పరిదాకృతా న్త్స్వాహా । ఏతా స్త్వత్తై తాన్స్పృహ్య తేత్యయం బ్రహ్మణ స్పుత్రః । తానగ్నిః పర్య సరత్తానిన్ద్ర స్తా న్బృహస్పతిః । తానహం వేద బ్రాహ్మణః ప్రమృశతః కూటదన్తా న్వికేశా న్లమ్బన స్తనా న్త్స్వాహా ॥ ౧౩ ॥

నిరితో సుదథ్యగ్ స్వాహా త్రీణి చ ॥ ౧౩ ॥

నక్తం చారిణ ఉరస్పేశాఞ్ఛూలహస్తాన్కపాలపాః । పూర్వ ఏషాం పితే త్యుచ్చైః శ్రావ్యకర్ణకః । మాతా జఘన్యా సర్పతి గ్రామే విధుర మిచ్ఛన్తీ స్వాహా । నిశీథచారిణీ స్వసా సన్ధినా ప్రేక్షతే కులమ్ । యా స్వపన్తం బోధయతి యస్యై విజాతాయాం మనః । తాసాం త్వం కృష్ణవర్త్మనే క్లోమానగ్ం హృదయం యకృత్ । అగ్నే అక్షీణి నిర్దహ స్వాహా । అఙ్గాదఙ్గా త్సంభవసి హృదయాదధిజాయసే । వేదో వై పుత్ర నామాసి స జీవ శరదశ్శతమ్ । అశ్మా భవ పరశు ర్భవ హిరణ్య మస్తృతం భవ । ఆత్మా వై పుత్ర నామాసి స జీవ శరదశ్శతమ్ । భూరపాం త్వౌషధీనాగ్ం రసం ప్రాశయామి శివాస్త ఆప ఓషధయ స్సన్త్వనమీవాస్త ఆప ఓషధయ స్సన్త్వసౌ భువో௨పాగ్ం సువరపాం భూర్భువస్సువ రపాం త్వౌషధీనాగ్ం రసం ప్రాశయామి శివాస్త ఆప ఓషధయ స్సన్త్వనమీవాస్త ఆప ఓషధయ స్సన్త్వసౌ । ఉష్ణేన వాయ ఉదకేనే త్యేషః ॥ ౧౪ ॥

ఏషా చత్వారి చ ॥ ౧౪ ॥

యదుర్వామేః క్రూరం తదితో హరామి పరాచీం నిరఋతిం నిర్వాహయామి । ఇదగ్ం శ్రేయో௨వసాన మాగన్మ దేవా గోమ ద్దశ్వావ దిదమస్తు ప్రభూమ । స్యోనా పృథివి భవానృక్షరా నివేశనీ । యచ్ఛా న

ఛ్వామశ్శబలః । అథోరామ ఉలుమ్బల స్సారమేయో హ ధావతి సముద్ర
మివ దాకశత్ । బిభ్రన్నిష్కం చ రుక్మం చ శునా మగ్రగ్ం సుబీరిణః । సుబీరిణ
సృజ సృజ శునక సృజైక వ్రాత్య సృజచ్చుక్ । తత్సత్యం యత్త్వేన్ద్రోఽబ్రవీ
ద్గాన్నాశయుస్స్వపితి తాన్త్వగ్గ్ స్సాశయిత్వాఽఽగచ్ఛ స్తం త్వాఽబ్రవీ
దవిద్ద హో౩ ఇత్యవిద్దగ్ం హీతి వరం వృణీష్వేతి కుమారమేవాహం వరం
వృణ ఇత్యబ్రవీ ద్విగృహ్య బాహూ ప్రవస్తే ద్యామివ దాకశత్ । బిభ్రన్నిష్కం
చ రుక్మం చ శునామగ్రగ్ం సుబీరిణః । సుబీరిణ సృజ సృజ శునక సృజైక
వ్రాత్య సృజచ్చుక్ । తత్సత్యం యత్తే సరమా మాతా లోహితః పితా । అభి
వాకే సరస్వతా అవధావతి తృతీయస్యా ఇతో దివః । తేకశ్చ ససర మతఙ్కశ్చ
తులశ్చ వితూలశ్చార్జునశ్చ లోహితశ్చ । దులా హ నామ వో మాతా
మణ్డూకో హ వః పితా । స్వం తఙా హస్తి చక్రి వో న సీసరీదత । ఛద్రపేహి
సీసరమ సారమేయ నమస్తే అస్తు సీసర । సమశ్వా వృషణః పదో న
సీసరీదత । ఛద్రపేహి సీసరమ సారమేయ నమస్తే అస్తు సీసర । శ్వాన
మిచ్ఛ్వాఽఽదన్నపురుషం ఛత్ । ఏతే తే ప్రతిదృశ్యతే సమాన వసనే ఉభే ।
తే అహగ్ం సారయేణ ముసలేనావ హన్మ్యులూఖలే । హతశ్వజ్ఞో హత
శృఙ్గపితా హత శృఙ్గ కుతుర్వ్రకః । అహ్యేషాగ్ స్థపతిర్ హతః । యుషి ర్వోదః
ప్రబోధ స్స్వాహో మాతరిశ్వా । తే తే ప్రాణాన్త్సృరిష్యన్తి మా ఖైషీ ర్న
మరిష్యసి । జగ్ధో మశకో జగ్ధా వితృష్టి ర్జగ్ధో వ్యధ్వర స్స్వాహా జగ్ధో వ్యధ్వరో
జగ్ధో మశకో జగ్ధా వితృష్టిస్స్వాహా జగ్ధా వితృష్టి ర్జగ్ధో వ్యధ్వరో జగ్ధో మశక
స్స్వాహా ॥ ౧౬ ॥

పితాఽవహన్మ్యులూఖలే పఞ్చ చ ॥ ౧౬ ॥

ఇన్ద్ర జహి దన్దశూకం పక్షిణం యః సరీసృపః । దంక్ష్ణన్తం చ దష్టారం చ సర్వాగ్ స్తానిన్ద్ర జమ్భయ స్వాహా । అప్సు జాత పదే వృక్ష దేవానామధి హ స్తు । త్వమగ్న ఇన్ద్ర ప్రేషిత స్స నో మా మాహిగ్ంసీ స్స్వాహా । త్రాణమసి పరిత్రాణమసి పరిధిరసి । అన్యేన మనుష్యాగ్ స్త్రాయస్వ కృత్రిమ పశూన్త్సైన సర్వా యక్షేన దేవాశ్చ్యుదయా పితృవ్యాన్స్వాహా । తపృత్యం యత్తేఽమావాస్యాయాం చ పౌర్ణమాస్యాం చ విషబలిగ్ం హరన్తి సర్ప ఉదరసర్పిణః । తత్తే ప్రేరత్తే త్వయి సంవిశన్తి త్వయి న స్వాత స్త్వయి సద్యో వర్ షాభ్యో నః పరిదేహి । నమో అస్తు సర్పేభ్య ఇతి తిస్రః । నమో అస్తు సర్పేభ్యో యే పార్థివా యే అన్తరిక్ష్యా యే దివ్యా యే దిశ్యాః । తేభ్య ఇమం బలిగ్ం హరిష్యామి తేభ్య ఇమం బలి ముపాకరోమ్ । తక్షక వైశాలేయ ధృతరాష్ట్రై రావత స్తే జీవా స్త్వయి న స్వాత స్త్వయి సద్యో వర్ షాభ్యో నః పరిదేహి । ధృతరాష్ట్రై రావత తక్షక వైశాలేయ స్తే జీవా స్త్వయి న స్వాత స్త్వయి సద్యో వర్షాభ్యో నః పరిదేహి । అహిగ్ం సాతి బల స్తే జీవా స్త్వయి న స్వాత స్త్వయి సద్యో వర్షాభ్యో నః పరిదేహి । అతిబలాహిగ్ంస స్తే జీవా స్త్వయి న స్వాత స్త్వయి సద్యో వర్షాభ్యో నః పరిదేహి । యే దన్దశూకాః పార్థివా స్తాగ్ స్త్వమితః పరో గవ్యూతి నివేశయ । సన్తి వై న శ్శఫిన స్సన్తి దక్షిణ స్తైవో నేద్ధినస్తాస్వ్యేద్యాయమస్మా హినసాత । సమిద్ధి నామాసి ప్రాచీ దిక్తైతయో నామస్యేతి ద్వాదశ పర్యాయాః । అప శ్వేతపదా జహి పూర్వేణ చాపరేణ చ । సప్త చ మానుషీ రిమా స్తిస్రశ్చ రాజబన్ధవీః । న వై శ్వేతస్యాధ్యాచారేఽహి ర్జఘాన కంచన । శ్వేతాయ వైదర్వాయ నమో నమ శ్శ్వేతాయ వైదర్వాయ ॥ ౧౨ ॥

దిశ్యా రాజపత్నీ ర్దిశ్యై చ ॥ ౧౮ ॥

పరమేష్ఠ్యసి పరమాం శ్రియం గమయ ప్రత్యవరూఢో నో హేమన్తః । ప్రతిక్షత్రే ప్రతితిష్ఠామి రాష్ట్రే ప్రత్యశ్వేషు ప్రతితిష్ఠామి గోషు । ప్రతి ప్రజాయాం ప్రతి తిష్ఠామి భవ్యే । ఇహ ధృతి రిహ విధృతి రిహ రన్తి రిహ రమతిః । స్యోనా పృథివి బద్ధ్వా పర్వతానా మిత్తి ద్వే । ఆ త్వా వహన్తు హరయ స్సచేతస శ్శ్వేతై రశ్వై స్సహ కేతుమద్భిః । వాతాజిరై రాయాహి మమ హవ్యాయ శర్వోపస్పృశతు మీఢ్వా న్త్సీదుష్టే స్వాహోపస్పృశతు మీఢుషీ మీఢుష్యై స్వాహా జయన్తోపస్పృశ జయన్తాయ స్వాహా భవాయ దేవాయ స్వాహా శర్వాయ దేవాయ స్వాహేశానాయ దేవాయ స్వాహా పశుపతయే దేవాయ స్వాహా రుద్రాయ దేవాయ స్వాహోగ్రాయ దేవాయ స్వాహా భీమాయ దేవాయ స్వాహా మహతే దేవాయ స్వాహా భవస్య దేవస్య పత్న్యై స్వాహా శర్వస్య దేవస్య పత్న్యై స్వాహేశానస్య దేవస్య పత్న్యై స్వాహా పశుపతే ర్దేవస్య పత్న్యై స్వాహా రుద్రస్య దేవస్య పత్న్యై స్వాహోగ్రస్య దేవస్య పత్న్యై స్వాహా భీమస్య దేవస్య పత్న్యై స్వాహా మహతో దేవస్య పత్న్యైస్వాహా జయన్తాయ స్వాహాఽగ్నయే స్విష్టకృతే సుహుత హుదాహుతీనాం కామానాగ్ం సమర్ధయిత్రే స్వాహా । స్వస్తి నః పూర్ణముఖః పరిక్రామతు గృహాపోపస్పృశ గృహపాయ స్వాహా గృహప్యుపస్పృశ గృహప్యై స్వాహా ఘోషిణ ఉపస్పృశత ఘోషిభ్యస్స్వాహా శ్వాసిన ఉపస్పృశత శ్వాసిభ్యస్స్వాహా విచిన్వన్త ఉపస్పృశత విచిన్వద్భ్యస్స్వాహా ప్రపున్వన్త ఉపస్పృశత ప్రపున్వద్భ్యస్స్వాహా సమశ్నన్త ఉపస్పృశత సమశ్నద్భ్యస్స్వాహా దేవసేనా ఉపస్పృశత దేవసేనాభ్య

స్వాహా యా ఆఖ్యాతా యాశ్చానాఖ్యాతా దేవసేనా ఉపస్పృశత దేవసేనాభ్యస్స్వాహా ద్వారౌ• పోపస్పృశ ద్వారౌ• పాయు స్వాహా ద్వారౌ పృపస్పృశ ద్వారౌ• పైౖ స్వాహాఽన్వా సారిణ ఉపస్పృశతాన్వాసారిభ్య స్స్వాహా నిషఙ్గిన్నుపస్పృశ నిషఙ్గిణే స్వాహా నమో నిషఙ్గిణ ఇషుధిమతే క్షేత్రస్య పతినా వయమితి ద్వే ॥ ౧౮ ॥

పరమేష్ఠ్యసీ పరమా మషా ॥ ౧౮ ॥

యస్మై మాతా ప్రతులోకే చరత్యననువ్రతా । తస్మై రేతః పితా* వృధ్యాంమాఽఽభురన్యోవపఽద్యతా మముష్మై స్వాహా । యాస్తిష్ఠన్తి యా ధావన్తి యా ఆర్ద్రోఘ్నీః పరితస్థుషీః । అద్భి ర్విశ్వస్య భర్త్రీభి రన్త రన్యం పితు ర్దధేఽముష్మై స్వాహా । యస్మై పితామహీ ప్రతులోకే చరత్యననువ్రతా । తస్మై రేతః పితామహో *వృధ్యాంమాఽఽభురన్యోఽవ పద్యతా మముష్మై స్వాహా । అన్తర్దధే పర్వతై రన్తర్మహ్యా పృథివ్యా । ఆభి ర్దిగ్భి రనన్తాభి రన్త రన్యం పితామహాద్దధేఽముష్మై స్వాహా । యస్మై ప్రపితామహీ ప్రతులోకే చరత్యననువ్రతా । తస్మై రేతః ప్రపితా మహో* వృధ్యాంమాఽఽభురన్యోఽవ పద్యతా మముష్మై స్వాహా । అన్తర్దధ ఋతుభి రహోరాత్రై స్ససన్ధిభిః । అర్ధమాసైశ్చ మాసై శ్చాన్తరన్యం ప్రపితామహాద్దధేఽముష్మై స్వాహా । యే చేహ పితరో యే చ నేహ యాగ్ శ్చ విద్మ యాగ్ం ఉ చ న ప్రవిద్మ । అగ్నే తాన్ వేత్థ యది తే జాతవేద స్తయా ప్రత్తగ్ స్వధయా మదన్తు స్వాహా । స్వాహా పిత్రే । పిత్రే స్వాహా । స్వాహా పిత్రే । పిత్రే స్వాహా । స్వధా స్వాహా । అగ్నయే కవ్యవాహనాయ

• ద్వారా *వృధ్యాంమాఽభురన్యోప పద్యతామితి కేచిత్.

స్స్వధా స్వాహా । ఏష తే తత మధుమాగ్ం ఊర్మి స్సరస్వాన్ యావా
నగ్నిశ్చ పృథివీ చ తావత్యస్య మాత్రా తావతీం త ఏతాం మాత్రాం దదామి
యథాఽగ్ని రక్షితోఽనుపదస్త ఏవం మహ్యం పిత్రేఽక్షితోఽనుపదస్త
స్స్వధా భవ తాం త్వగ్ స్వధాం తై స్సహోప జీవర్చస్తే మహి మైష తే
పితామహ మధుమాగ్ం ఊర్మి స్సరస్వాన్ యావాన్ వాయు శ్చాన్తరిక్షం
చ తావత్యస్య మాత్రా తావతీం త ఏతాం మాత్రాం దదామి యథా వాయు
రక్షితోఽ నుపదస్త ఏవం మహ్యం పితామహాయాక్షితోఽనుపదస్త
స్స్వధా భవ తాం త్వగ్ స్వధాం తై స్సహోపజీవ సామాని తే మహి మైష
తే ప్రపితామహ మధుమాగ్ం ఊర్మి స్సరస్వాన్ యావా నాదిత్యశ్చ ద్యౌశ్చ
తావత్యస్య మాత్రా తావతీం త ఏతాం మాత్రాం దదామి యథాఽఽ
దిత్యోఽక్షితోఽ నుపదస్త ఏవం మహ్యం ప్రపితామహా యాక్షితోఽ
నుపదస్త స్స్వధా భవ తాం త్వగ్ స్వధాం తై స్సహోపజీవ యజూగ్ంషి తే
మహిమా ॥ ౧౯ ॥

అముష్మై స్వాహా స్వధా స్వాహైకం చ ॥ ౧౯ ॥

పృథివీ తే పాత్రం ద్యౌరపిధానం బ్రహ్మణస్త్వా ముఖే జుహోమి బ్రాహ్మణానాం త్వా ప్రాణాపానయో ర్జుహోమ్యక్షితమసి మైషాం క్షేష్ఠా అముత్రాముష్మిన్లోకే । మార్జయన్తాం మమ పితరో మార్జయన్తాం మమ పితామహా మార్జయన్తాం మమ ప్రపితామహా మార్జయన్తాం మమ మాతరో మార్జయన్తాం మమ పితామహ్యో మార్జయన్తాం మమ ప్రపితామహ్యః । * ఏతత్తే తతాసౌ యే చ త్వామన్వేతత్తే పితామహాసౌ

* అస్మిన్వాక్యే మమేతిపదం కేచిన్నాధీయతే.

యే చ త్వా మన్వస్మింశ్చ ప్రపితామహాంస్తో యే చ త్వా మన్వస్మింశ్చ మాత
మహాంస్తో యాంశ్చ త్వామన్వస్మింశ్చ పితామహాంస్తో యాంశ్చ త్వామన్వస్మింశ్చ
ప్రపితామహాంస్తో యాంశ్చ త్వామను। [illegible] మధు [illegible]*,
యే చ [illegible] యాంశ్చ [illegible] యాంశ్చ [illegible]
[illegible] తే వ [illegible] తృప్యత తృప్యత
[illegible] తృప్యత తృప్యత తృప్యత। [illegible]
[illegible]। [illegible] పితృభ్యో [illegible]
[illegible]। తృప్యత తృప్యత తృప్యత। [illegible]
[illegible]। యాం జనాః ప్రతినన్ద
న్తి రాత్రిం ధేనుమివాయతీమ్। సంవత్సరస్య యా పత్నీ సా నో అస్తు సుమఙ్గలీ
స్వాహా। [illegible] పితృభ్యో [illegible]
[illegible] స్వాహా,
యాం జనాః ప్రతి నన్ద [illegible]। ఇయమేవ సా యా ప్రథమా వ్యౌచ్ఛ
[illegible]। ఏకాష్టకాం [illegible] మానామస్యం [illegible]
[illegible] స్వాహా।
[illegible] పితృభ్యః స్వాహా। [illegible]
[illegible]। ఏకాష్టకే సుప్రజా వీరవన్తో వయం స్యామ
పతయో రయీణామ్। ఏకాష్టకా తపసా తప్యమానా సంవత్సరస్య పత్నీ
[illegible]। తం దోహముపజీవాథ పితరః సహస్రధారం [illegible]
[illegible] స్వాహా ॥ ౨౦ ॥

---

* [illegible]

అథ ... ప్రశ్నే ... ॥ ౨౦ ॥

ఉక్థ్యశ్చాత్యగ్నిష్టోమశ్చ సాద్యస్క్రశ్ఛన్దసా సహ స్వాహా । ... తాపాకే సమస్తే అస్య భాగేన ... స్వాహా । ... సర్పా ఽముం మయి కామం నియునజ్మి స్వాహా । ... స్తరకేణ సాప్త్వా ఽముం మయి కామం నియునజ్మి స్వాహా । ... ద్రిహా ఽ ఽ ద్విష్యేన్త యమాస్తా ఽముం మయి కామం నియునజ్మి స్వాహా । జనదధ్రి రథరాత్వాక్షే రోధిర్ధముం మయి కామం నియునజ్మి స్వాహా । క్రోధనాయా ... రాయ్యాగ్న్యయే దైవతాకస్మై స్వాహా । ... మహ్యే ... దైవతాకస్మై స్వాహా । స్వధా స్వాహా ఽగ్నయే కవ్యవాహనాయ స్వధా స్వాహా । అన్నమివ తే దృశే భూయాసం వస్త్రమివ తే దృశే భూయాసం విత్తమివ తే దృశే భూయాసం ప్రాణ ఇవ తే దృశే భూయాసగ్గ్ శ్రద్ధేవ తే దృశే భూయాసగ్గ్ం సగ్గ్ స్రవన్తు దిశో మహీ స్వధా ... స్వాహా । ... కామా అధి యన్తు మా ప్రియా అధిరక్షన్తు మా ప్రియా । యశో ఽసి యశో ఽహం త్వయి భూయాసమ్ ... । ... అధ్వనామధ్వపతే స్వస్తి మా సంపారయ । అయం ... రక్షో మా దుఃఖే మా సుఖే రిషత్ । అరిష్టా అస్మాకం ... । అశ్వో ఽసి హయో ఽస్యత్యో ఽసి నరో ఽస్యర్వా ఽసి సప్తిరసి వాజ్యసి వృషా ఽసి నృమణా అసి యయుర్నామా ఽస్యాదిత్యానాం పత్వా ఽన్విహి । హస్తియశసమసి హస్తియశసీ భూయాసం మహా ... మహా శ్రియం ... । ... నిదధామ్యసౌ । అవ ... భావిషీ ... । ... ప్రతి

మ్యుధర్లో మదసౌ వదాథ్స్వాహా । అత్తే వాచమాస్యాం దద ఆమనస్యాగ్ం హృదయాద్ దధే । యత్ర యత్ర తే వాఙ్నిహితా తాం త ఆదదే । తథ్సత్యం యదహం బ్రవీ మ్యుధర్లో మత్పద్యస్వాసౌ ॥౨౧॥

మ్యూన్యృతా హవిషా యదే చత్వారి చ ॥౨౧॥

యా త ఏషా రరాట్యా తనూ ర్మన్యో ర్మృధస్య నాశినీ । తాం దేవా బ్రహ్మచారిణో వినయన్తు సుమేధసః । యత్త ఏతన్ముఖేఽమతగ్ం రరాట్ట ముదివ విధ్యతి । వి తే క్రోధం నయామసి గర్భ మశ్వతర్యా ఇవ । అవజ్యామివ ధన్వనో హృదో మన్యుం తనోమి తే । ఇన్ద్రాపాస్య పలిగ మన్యేభ్యః పురుషేభ్యోఽన్యత్ర మత్ । యదహం ధనేన ప్రపణగ్గ్ శ్చరామి ధనేన దేవా ధన మిచ్ఛమానః । తస్మిన్మ్ఫ మైహా రుద్ర మాదధా త్వగ్ని రిన్ద్రో బృహస్పతిశ్చ స్వాహా । పరి త్వా గోరమిహ్వం పరి భ్రాతుః పరిష్వసుః । పరి సర్వేభ్యో జ్ఞాతిభ్యః పరిషితః క్వేష్యసి । శశ్వ త్పరి కుపితేన సంక్రామేణా విచ్ఛిదా । ఉలేన పరిషితోసి పరిషితో స్థూలేన । ఆవర్తన వర్తయే త్యైషా । ఆవర్తనే నివర్తన ఆవర్తన నివర్తనాయ స్వాహా । అనుపోఽహ్వాదనుహ్వాయో నివర్తోపో న్యవీవృతత్ । ఐన్ద్రః పరిక్రోశో వః పరిక్రోశతు సర్వతః । యదిమా మతి మన్యాధ్వా అదేవా దేవవత్తరమ్ । ఇన్ద్రః పాశేన సిక్త్వా వో మహ్యా మిద్వశ మానయా థ్స్వాహా । యది వృక్షా ద్యద్యన్తరిక్షా త్ఫల మభ్యపత త్తదు వాయురేవ । యత్రాస్పృక్ష త్తనువం యత్ర వాస ఆపో బాధన్తాం నిర్ ఋతిం పరాచైః । యే పక్షిణః పతయన్తి బిభ్యతో నిర్ ఋతై స్సహ । తే మా శివేన శగ్మేన తేజసోన్దన్తు వర్చసా । దివో ను మా బృహతో అన్తరిక్షా దపాగ్ స్తోకో అభ్యపత చ్ఛివేన । సముహ

మిత్రియేణ మనసాఽహమాగాం బ్రహ్మణా సంప్రదాన స్సుకృతా కృతేన। ఇమం మే వరుణ తత్త్వాయామి త్వం నో అగ్నే స త్వం నో అగ్నే త్వమగ్నే అయాఽసి ప్రజాపతే। స ప్రమాణం చ వ్యాహృతీ ర్విహృతాః। ఇమం జీవేభ్యః పరిధిం దధామి మైషాం ను గాదపరో అర్థమేతమ్। శతం జీవన్తు శరదః పురూచీ స్తిరో మృత్యుం దధతాం పర్వతేన ॥౨౨॥

శ్వేష్యసి పరాచై రక్షా చ ॥౨౨॥

ఉష్ణేన పఞ్చదశాయుర్వా ఏకవిగ్ంశతి రాగ్నస్త్రా దశ యోగే యోగే త్రయోదశ సుశ్రవ స్సుశ్రవస ముష్మా పరి త్వాఽగ్న ఇమగ్ం స్తోమ మాయుష్య మేకాన్న విగ్ంశతి రేకాన్న విగ్ంశతి ర్మయి పర్వత పూరుషగ్ం షోడశ త్రయ్యై విద్యాయా అష్టాదశ ధాతా దదాతు నో రయి మేకవిగ్ంశతి రశ్మా భవ షోడశ మా తే కుమారం త్రయోవిగ్ంశతి ర్వృత్రం దారిణ శ్చతుర్దశ యద్వామే షడ్విగ్ం శతిః కూర్చ్యా రః పఞ్చవిగ్ంశతి రిన్ద్ర జహి ద్వావిగ్ంశతిః పరమేష్ఠ్యసి పరమామష్టో యస్మై మాతా పృథివీ తే పాత్ర మేకవిగ్ంశతి రేకవిగ్ంశతి రుక్షశ్చ త్రయోవిగ్ంశతి ర్యాత ఏషాఽష్టావిగ్ంశతి ర్ద్వావిగ్ంశతిః ॥౨౨॥ ఉష్ణేన ధాతోక్ష్యశ్చ ద్వావిగ్ంశతిః ॥౨౨॥

ఉష్ణేన పర్వతేన ॥

హరిః ఓమ్ తత్సత్। శ్రీకృష్ణార్పణమస్తు.

ఇతి శ్రీ కృష్ణయజుర్వేదీయ తైత్తిరీయ ఏకాగ్ని కాణ్డే ద్వితీయప్రపాఠకః.

ఏకాగ్ని కాణ్డశ్చ సమాప్తః.

యదక్షర పదభ్రష్టం మాత్రాహీనం తు యద్భవేత్।
తత్సర్వం క్షమ్యతాం దేవ నారాయణ నమోఽస్తు తే ॥

---*---